

KIRSTEN POULSEN

Kirsten Poulsen er født den 18. januar 1947 og har haft hele sin opvækst i Aarhus. I 2016 og 2017 nedskrev hun følgende erindringer, hvor hun i detaljer fortæller om sin barndom og skoletid i 1950'erne. Selvom hun i en årrække boede udenfor Aarhus, vil hun altid se sig selv som aarhusianer og benytter sig meget af byen og hvad Kulturhovedstaden har at byde på.

Kirsten er desuden blevet interviewet af elever fra 5.c, Elise Smiths Skole den 22. februar 2016.

Du kan læse interviewet [her](#).

HJEMMET

Som barn boede jeg sammen med mine forældre og to brødre Torkild og Finn i en 2-værelses lejlighed i Brammersgade 23, på Frederiksbjerg i Århus.

Lejligheden bestod af en stue, soveværelse, køkken og toilet.

I det ene hjørne af stuen stod en kakkellovn, som opvarmede hele lejligheden. Stuen var møbleret med en sofa, 2 lænestole, 1 spisebord med 4 stole, en bogreol, et møbel, som indeholdt en grammofon og ovenpå stod radioen.

I soveværelset var mine forældres seng, en køjeseng til min storebror og jeg samt en barneseng til min lillebror. Der kunne også blive plads til et klædeskab med en kommode ovenpå.

Vi havde kun koldt vand i køkkenet. Når vi skulle i bad, foregik det inde i stuen foran kakkelovnen. Vi blev sat i en zinkbalje med varmt vand, så blev vi skuret en efter en. Da vi blev ældre, tog mine forældre os med i Svømmehallen i Spanien, hvor vi fik vores ugentlige bad, og her lærte vi også at svømme.

Køkkenet var ikke særlig stort, der var et lille køkkenbord med en vask, der var kun koldt vand i vandhanen. Der var et gasbord med 3 gasblus, det var på disse blus, at mor lavede mad. I køkkenet var der et større skab, det kaldte vi spisekammeret, her stod porcelæn, gryder, potter, pander og kolonialvarer.

Om aftenen inden vi børn skulle i seng, hørte vi sommetider radiospil, musik eller oplæsning i radioen, eller vi spillede forskellige spil med far og mor, det kunne være kort, Matador eller loppespil, det var et spil med små plastikbrikker, disse skulle vi trykke på med en større plastikbrik, så de endte oppe i en plastikkop, hver spiller havde sin egen farve på brikkerne, så det gjaldt om først at få sine brikker i koppen.

I 1958 flyttede vi til H.N. Clausensgade 18 i Århus, her fik vi en 3-værelses lejlighed.

Familien blev i 1959 forøget med en lillebror Per og 1961 med en lille søster Mariann, nu var vi 5 børn i alt. Lejligheden blev hurtigt for trang, så i 1963 flyttede vi til en stor 5-værelses lejlighed på Skovvejen 3 i Århus.

MINE FORÆLDRES ARBEJDE

I 1944 blev mine forældre gift, de havde lært hinanden at kende i Hasselager lidt udenfor Århus.

Min far var blevet udannet bagersvend og derefter indkaldt til militæret. Min mor havde haft forskellige barnepigepladser.

Med hjælp fra min bedstefar købte de en forretning i Brammersgade 18, her indrettede de en frugt- og grøntforretning. Forretningen blev af flere omgange ombygget og bygget større. Udvalget i forretningen blev udvidet til også at omfatte blomster, dekorationer og kranser. Forretningen måtte have åben mandag-fredag fra kl. 8-17.30 og lørdag fra kl. 8-14.

Ca. 1956 – Min mor og min veninde på trappen til forretningen i Brammersgade 18.

Hver morgen kl. 6 kørte far på Auktionen, som lå i Finlandsgade/Åbogade i Århus N., her købte han friske varer til forretningen, varerne, som han købte på Auktionen, var alle dansk producerede varer, de udenlandske varer købte han ved grossisterne, som kom til forretningen i deres store varebiler, de kom f.eks. med bananer, vindruer og appelsiner. Mor skulle hver morgen åbne forretningen, men først skulle kasser med varer stilles udenfor forretningen, så skulle der gøres rent i forretningen og varernes skulle sorteres, der var jo varer, som var blevet for gamle eller var blevet stødte. De kasserede varer tog mor med hjem til bedstemor, hun kunne altid få et eller andet ud af disse varer, der var ikke meget, der skulle gå til spilde.

Om lørdagen, når forretningen var lukket, gik far altid over til Schweizer Bageren, som lå i M.P. Bruunsgade, her købte han en bakke flødekager til familien. En gang kom han gående med bakken sådan lidt kækt over hovedet, men desværre for ham, tabte han bakken på gaden, så kagerne var ikke til at

kende i bakken. Vi morede os meget over fars uheld, og huskede ham på, at næste lørdag skulle han se efter, hvor han gik, så det ikke skete igen.

Min storebror skulle inden han gik i skole sætte varerne udenfor forretningen, derefter skulle han følge lillebror i skole.

Mit arbejde var at rydde op i vores lejlighed og købe ind hos slagteren og købmanden. Da mine 2 mindre søskende kom til verden, skulle jeg passe dem. Jeg skulle køre dem i barnevogn, det syntes jeg ikke var særlig sjovt, for min far havde købt en tomatfarvet barnevogn, dem kørte der ikke mange af i byen.

I november og december hjalp vi børn med at lave ler kugler og anden pynt af ler, som derefter blev overtrukket med rød farve. Disse ler ting skulle bruges til juledekorationer. Vi lærte også at lave juledekorationer, adventskranse og halmkranse, som skulle pyntes med grøn og hvid mos.

Min far havde igennem et par år haft dårligt blodomløb i benene, så han måtte i 1963 opgive at passe forretningen. Forretningen blev solgt til et ægtepar fra byen. Ved salget fik far og mor kontanter og et lille sommerhus i Ajstrup.

SKOLEN

Jeg begyndte i skole i 1954. Skolen lå på Frederiksbjerg i Århus og hed Sct. Annagades Skole.

Skolen havde tidligere fungeret som Århus Amtssygehus. Under 2. verdenskrig overtog tyskerne det, og brugte det til lazaret. I 1949 besluttede Århus Kommune at bygningerne skulle bruges til en ny midtbysskole. Skolen bestod af flere bygninger. Først i 50'erne blev der opført en Aula og 2 gymnastiksale. Under Aulaen var der i stueetagen fysik- og sløjdlokaler samt bibliotek, i kælderens var der plads til at parkere cyklerne.

1954 Første skoledag – Bente, Kirsten, Anne-Marie og Kurt

Den første skoledag fulgtes jeg med Bente, Anne-Marie og Kurt, vi boede i Brammersgade og Clausensgade, vi havde leget sammen i mange år, og vi kendte hinanden rigtig godt, så den dag vi skulle møde i skole første gang, fulgtes vi ad. Jeg husker ikke, at vi havde nogen forældre med.

Den første skoledag fik jeg en læsebog og en regnebog. Lærerne sagde, at vi skulle sørge for at bøgerne fik et omslag om, så de kunne holde længere. Vores regnelærer hr. Hjuler var også vores tegnelærer, når han skrev tallene på tavlen, lavede han ofte tallene om til forskellige dyr, jeg holdt især meget af 2 tallet, som han lavede om til en svane. Regning og idræt var mine yndlingsfag.

Hver morgen var der morgensang. Klokken ringede kl. 8.00, så skulle alle klasserne stå klassevis på række i skolegården. Der var musestille i gården, vi kunne høre, når skoleinspektøren hr. Grauenkjær skridtede skolegården af. Der var absolut ingen, der sagde noget, alle vidste, at var der den mindste uro, endte man oppe på kontoret hos inspektøren. Hos inspektøren var der først en kort samtale, derefter fik man flere rap af spanskkrøret i rumpen.

Klassevis gik vi op i Aulaen, hvorefter vi sang morgensang og en af lærerne spillede på det store flygel, herefter gav hr. Grauenkjær informationer om særlige begivenheder.

Inden det store frikvarter skulle vi spise frokost i klasserne. Tre elever fra hver klasse skulle hente madpakker, mælk og æbler i skolekøkkenet. Hver morgen mødte et stort antal damer op i skolekøkkenet, hvor de skulle smøre madpakker til alle elever i Århus Kommunes skoler. Der var nogle madder som var meget populære, det var fedtemadderne, men dem kunne man først få, når man havde spist de andre madder.

Jeg gik sammen med de samme elever fra 1. til 5. klasse. Efter 5. klasse blev vi delt i boglige og ikke boglige. Jeg kom i boglig klasse sammen med elever fra tre andre 5. klasser. Efter 7. boglig hed klasserne 1., 2. og 3. real.

I 6. boglig klasse fik vi en ny dansklærer fru Oda Hougaard. En af de første dage skulle vi skrive retskrivning, hun opdagede, at nogle elever sad med danskbogen under bordet og "snød" med skrivningen. Hun kaldte ca. 10 elever op på række, de skulle alle have en lussing. Resten af klassen rejste sig op, og stillede sig i køen. Vi fik en lussing alle sammen. Fru Hougaard har senere fortalt, at dette sammenhold i klassen satte hun stor pris på, det blev den bedste klasse på skolen, mente hun. Vi havde hende som klasselærer, til vi gik ud af 3. real.

1961 – 3. real og lærere på Sct. Annagades Skole

Både pigerne og drengene var delt op i kliker, men vi holdt alligevel utrolig godt sammen. Til sidste skoledag var vi alle klædt ud bl.a. som klovn, spritter og sigøjner. Jeg var klædt ud som charleston dame med langt cigaretrør, jeg fulgtes med en af drengene, som var engelsk gentleman. Vi kastede karameller ind i klasserne, og fra vinduerne i Aulaen kastede vi både karameller og vandbomber.

Sidste skoledags fest holdt vi i Gammel Ry, hvor vi overnattede og spiste fin middag på hotellet. Vi havde samlet penge ind til denne fest, hvor vi inviterede vores 3 yndlingslærer med, nemlig vores dansklærer fru Hougaard, fysiklærer hr. Østrup og biologilærer hr. Pedersen.

FRITIDEN

Når vi havde fået fri fra skole, legede vi meget ude på fortovet, vi hoppede i sjippetov, spillede med hønseringe og marmorkugler. Vi spillede langbold og fodbold, samt legede gemmeleg og fangeleg ude på hele gaden, dengang var der faktisk ingen biler i gaden.

Indimellem legede vi på legepladsen "Skansen", hvor vi også kørte på kælk om vinteren.

Da jeg var ca. 10 år gik jeg til svømning i svømmehallen "Spanien". Min veninde og jeg blev ret gode til at svømme, så vi deltog i forskellige konkurrencer, bl.a. i Randers og Silkeborg. Vi var medlem af svømmeklubben Aarhus 1900.

Da min veninde og jeg var 10-11 år, begyndte vi at gå til dans hos danselærer Knud Jensen, som havde danseskole i gymnastiksalen på Sct. Knuds Skole i Århus. Her deltog vi også i konkurrencer, jeg vandt flere præmier sammen med min dansepartner Torben, vi dansede latin/amerikanske danse. Jeg fortsatte med at danse turneringsdans, til jeg var ca. 17 år.

Om vinteren tog far os med ud i Dyrehaven eller Mindeparken, hvor der var nogen gode stejle kælkebakker. Eller vi var på Stadionsøerne, hvor vi løb på skøjter.

Jeg havde et fritidsjob hos mælkehandler Rasmussen i Brammersgade, hver morgen mødte jeg sammen med min bror Finn op hos mælkeemanden, her fik jeg en seddel, hvorpå der stod, hvem der skulle have mælk, og hvor meget mælk de skulle have. Vi havde hver en fast rute. Jeg havde en rute i Bruunsgade, Sct. Pauls Plads og Sct. Paulsgade.

Jeg fik også lidt lommepenge af mine forældre. Lommepengene og min løn fra mælkehandleren brugte jeg som regel til køb af tøj.

VOKSENLIV

I 1. eller 2. real skrev jeg engang en stil om, hvad jeg ville være som voksen, jeg ville være journalist.

Inden jeg gik ud af skolen, havde jeg søgt en stilling som kontorelev hos en statsautoriseret revisor i Viby. Jeg fik stillingen og uddannede mig til revisor, jeg var i firmaet i 25 år. Senere blev jeg ansat i AGF, hvor jeg var bogholder i 14 år, derefter blev jeg ansat i Randers FC, hvor jeg var i 10 år. Nu er jeg pensionist.

Jeg blev gift med en skolekammerat, vi fik 2 sønner, som begge bor i Århus. Vi boede i en treværelses lejlighed i Lundingsgade.

FORHOLD TIL AARHUS

Jeg er og vil altid være århusianer. Jeg er født og opvokset i Aarhus. I en periode på 17 år boede jeg lidt udenfor Aarhus, i en mindre by Hinnerup, som hører under Favrskov Kommune. Selvom jeg boede i Hinnerup, kom jeg meget til Aarhus.

Der er mange tilbud i byen, som jeg benytter mig af, bl.a. Aros, Den gamle By, Moesgård Museum, Svalegangen, Teater 38, Musikhuset, Aarhus Teater, biograferne, Godsbanegården og de mange restauranter og cafeer.

Da jeg var barn, var der ikke mange biler i gaderne, nu er der ufattelig mange biler i hele midtbyen. Da jeg var barn, kørte der sporvogne i byen, sporvognene blev nedlagt i 1972, der kørte også busser dengang, men nu kører der kun busser i byen. En dag kommer der en letbane, som skal køre fra midtbyen ud til bl.a. Skejby Sygehus, Viby, Tranbjerg, Mårslet og Hjortshøj.

EUROPA OG VERDEN

Første gang jeg var udenfor Danmark, var da jeg 12 år. Min storebror og jeg sejlede fra Frederikshavn til Larvik i Norge, her blev vi hentet af min penneveninde og hendes far. Vi holdt ferie i byen Kragerø. Vi besøgte tit vores venner i Norge, de besøgte også os.

En sommer var hele min familien, far, mor, mine 2 mindre søskende, mine brødre med deres hustruer, min mand og jeg samt vores børn, på campingtur til Kragerø, hvor vi besøgte vores norske venner, det var en fantastisk tur.

December 1973 rejste min mand og jeg sammen med nogle venner til Gran Canaria, det var første gang jeg var ude at flyve, det var en rigtig dejlig tur.

Siden er det blevet til mange rejser til forskellige lande, jeg har i de senere år rejst rigtig meget. Nu er jeg pensionist og har tid og lyst til at se verden. De seneste rejser er gået til Cuba, De Baltiske Lande, Dublin, Nürnberg, Lissabon, Berlin, Dresden, Spanien, Italien og Grækenland.

VIGTIGE BEGIVENHEDER I EUROPA

Som jeg husker:

Natten til den 13. august 1961 spærrede de tyske myndigheder adgangen fra Øst til Vest Tyskland, de byggede Muren. I 1989 faldt muren, årsagerne til murens fald var det stærke pres fra befolkningen om at indføre rejsefrihed og den øgede flugt fra DDR til Vest Tyskland.

Atomudslippet fra Tjernobyl, som var en ulykke, der indtraf den 26. april 1986. En sky af radioaktivt materiale kom ud i atmosfæren, det drev ind over Europa og Skandinavien.

Fredag den 13. november 2015 gennemførte terrororganisationen IS et historisk blodbad i den franske hovedstad Paris. 130 mennesker blev dræbt og 433 mennesker såret i massakren. Der var 3 eksplosioner, som var selvmordsangreb, der fandt sted udenfor Stade De France, hvor Frankrig spillede en fodbold venskabskamp mod Tyskland. Inde i Paris skød de mod folk udenfor cafeer og i restauranter samt ved en koncert.

I 2015 var der et attentat i København. I Krudttønden var der et debatmøde, her angreb en person stedet. Filminstruktøren Finn Nørgaard blev dræbt af en IS-kriger, som senere tog ind til synagogen i Krystalgade, hvor han dræbte en vagt Dan Uzan. IS-krigeren blev senere dræbt ved en politiaktion.

AARHUS SOM KULTURBY

2017 var Aarhus sammen med Region Midtjyllands 18 andre kommuner Europæisk Kulturhovedstad.

Åbningen af kulturhovedstaden begyndte den 20. januar 2017 med Børneåbningen Ønskelandet.

Ved daggry trak en lysende cykelparade gennem regionen for til sidst at samles i Aarhus.

Om aftenen åbnede Dronning Margrethe officielt Kulturhovedstaden, tusindvis af mennesker gik gennem byen med lysende små papirskibe.

Der var ufattelig mange forskellige arrangementer i byerne igennem hele år 2017.

Jeg oplevede bl.a.:

Røde Orm – en udendørs forestilling fra vikingetiden, forestillingen forgik på og omkring Moesgård Museum.

Aarhus Stories – Aarhus bys historie som var fem specialproducerede animationsfilm, disse blev vist på Aarhus Domkirkes sydvendte facade.

Jazzfestival – med over 200 koncerter på bl.a. cafeer, torve, i kirker og i Ridehuset.

Jorn+Munch – Nordens to store malere møder hinanden for første gang, da Jorn Museet i Silkeborg viser udstillingen Jorn+Munch.

De syv Dødssynder – Syv museer i Region Midtjylland får 7 forskellige kunstner til at arbejde med de 7 dødssynder. Jeg besøgte Viborg, Randers, Ebeltoft og Horsens, her var udstillingerne: Stolthed, begær, dovenskab og vrede.

Aarhus er en helt fantastisk by

Skrevet i 2016 og 2017 af:

Kirsten Poulsen